

A Návai Anikó-ügy margójára

2021 augusztus 02. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Ne ítélj, hogy ne ítéltess!

– ahogy öregszik az ember, egyre gyakrabban jut eszébe az intelem újságíróként és emberként is. Mégis nehéz szó nélkül elmenni az elmúlt hetek riporthamisítási ügyei mellett. Az els?, külföldi eset az egyszer?bb: a német RTL

– az azonos nev? magyar bulvártévé ottani testvére – felfüggesztette egyik riportern?je munkaviszonyát, miután kiderült, hogy szándékosan kente be sárral az arcát a németországi árvizekr?l készült tudósítása el?tt, hogy ezzel drámaibb hatást érjen el. Lehet, hogy jobban ismernünk kellene a médiájára valamiért mindig oly büszke Németország televíziózásának bels? viszonyait, hogy megértsük: miféle szenzációhajhász szerkeszt?ségi kultúra vert gyökeret ott, ahol a munkatárs nem tartja önmagában elég drámainak, hogy százak haltak meg vagy t?ntek el a hömpölyg? vízben és sárban, amely autókat temetett maga alá, sokakat hajléktalanná téve és megfosztva ?ket a megélhetésükt?l? A tapasztalt riporternek számító Susanna Ohlen kijózanodása akkor következett be, amikor az erkölcsi kár már megtörtént.

Ennél látszólag jóval racionálisabban, egyben vakmer?bben járt el az a magyar sztárriporter, aki nem a drámai valóságot próbálta még drámaibbnak eladni, hanem a fikciót kozmetikázta valóságnak. Csütörtöki hír szerint a N?k Lapja – és kiadója, a Central Médiacsoport – megszakította az együttm?ködést a Hollywoodból rendszeresen tudósító Návai Anikóval, miután korábbi nyilatkozatokból összeollózott „interjút” adott el a magazinnak Scarlett Johansson világhír? amerikai filmszínészn?vel. Aki megnézi az ezzel kapcsolatos nyilatkozatokat – köztük Návai menteget?zését a 168 Óra internetes kiadásában, amelyben lényegében azt magyarázgatja egy döglött lóról, hogy csak alszik, ? maga pedig b?nbak –, és utánaolvas a Golden Globe-díjakat odaítél? Hollywoodi Külföldi Tudósítók Szövetsége körüli ügyeknek, a filmsztárok, a fontoskodó ügynökök és PR-esek, valamint a média viszonyának, azel?tt feltárul ezeknek az egymás sarkán taposó, de jó amerikai módi szerint azért a másikat meg-meglapogató és kiélt, szétbotoxozott arcába vigyorgó embereknek a hívságokkal teli, talmi, kivagyi, pénzhajhász világa. Szexizmussal és a szexizmussal való szembeszállással, a #metoo kampánnyal, Harvey Weinsteinnel együtt, és immár nélküle is.

Következzék két árulkodó megjegyzés a magyar filmes tudósítótól, akivel kapcsolatban addig is tegyük hozzá: az elmúlt évtizedekben ugyan valóban sokat tett az amerikai tömegkutúra magyarországi megismertetéséért, de a szakmán belül hosszú évek óta nem volt titok, hogy kétesek a munkamódszerei. Most tehát a következ?t mondja Návai Anikó: „Miért baj az, hogy írtam egy interjút Scarlett Johanssonnal, és segítettem a Fekete Özvegy magyarországi promócióját? […] Segítettem vele a Disney-nek, a magyarországi forgalmazónak és Scarlett Johanssonnak is, hogy minél többen menjenek el erre a filmre a moziba.” Klasszikus szerepzavar: az újságíró a magáévá teszi a filmes óriásvállalat szempontját – a profitérdeket –, amikor annak egyik terméke f?szerepl?jér?l ír. Az összeollózott szöveget hamis dátummal látja el – 2021. június 15-e –, Instagram-oldalán pedig, mintegy az „interjú” bizonyítékaként, Johanssonnal közös fotóját közli. Mint közben kiderült, ez a kép korábban készült. Egy másik árulkodó megjegyzés Návaitól: „Ezek után döntöttem úgy, hogy miután megvan már a N?k Lapja címlapfotója, muszáj, hogy megírjam ezt a sztorit.” Így már minden érthet?! Kész szerencse, hogy a mi lapunk nem egy exkluzív Trump-riportot tervezett a legfrissebb lapszámba, máskülönben kénytelenek lennénk összeollózni mi is egy kamu interjút a volt amerikai elnökkel.

A 168 Óra „exkluzívként” állítja be a Návai Anikóval készült interjút; nehéz eldönteni, ez a jelen helyzetben inkább frappáns vagy megmosolyogtató. Lehet, hogy az utóbbi. Kész szerencse egyrészt, hogy a magyar sajtó még mikrofonvégre tud kapni egy magyar újságírót – f?leg, hogy neki állt érdekében, hogy a nyilvánosság el?tt védje magát. Másfel?l azok, akik már megették a kenyerük javát e szakmában, emlékezhetnek a liberális hetilap igen hasonló botrányára 2003-ból. A 168 Óra exkluzívnak beállított interjút közölt Jacques Chirac akkori francia elnökkel, majd a budapesti francia nagykövetség cáfolatára válaszul elismerte, munkatársuk valójában egy sajtótájékoztatón vett részt. Návai Anikó most akasztott ember házában beszélt kötélr?l – ha akaratlanul is.

Mindig is érdekelt a plágium lélektana, miután az elmúlt harminc évben kétszer futottam ilyen ügybe. Mind a kett?nek volt tanulsága. Még az egyetemen egy diákfolyóirat szerkeszt?bizottságának tagjaiként pályázatot hirdettünk történelmi tárgyú cikkek írására. Bírálónak szerencsére egy külföldi szakirodalmat is jól ismer? professzort kértünk fel, aki rájött: az egyik hallgató egy külföldi tanulmányból másolta a cikkét. Koordinátorként szembesítettem a szerz?t ezzel, és ugyanazzal az önmenteget? magyarázgatással szembesültem, mint most a Návai-interjú olvasói. A szerz? szerint mindenki hibás volt, csak ? nem. Mindenesetre kizártuk a pályázatból, és többet nem is hallottunk róla. A másik eset egyik munkahelyemen esett meg, s?t a plágiumügyet magam robbantottam ki, hirtelen felindulásból. Felt?nt, hogy az egyik kolléga külföldiekkel készült telefoninterjúkat jelentet meg az újságban, miközben a telefonkagylót nem s?r?n emelgette a szerkeszt?ségben. Miután a feljelentgetést?l a kései Kádár-rendszerben szocializálódott emberként eleve irtózom, másodmagammal szembesítettük az illet?t a plágiummal, amit némi tagadás után el is ismert. Felajánlottuk neki, hogy a dolog köztünk marad, de menjen másik munkahelyre. ? az önfeljelentést választotta, abban a hiszemben, hogy érdemeire tekintettel megúszhatja az ügyet, ám a f?szerkeszt? elbocsátotta. Ennek az esetnek a tanulságaként saját fülemmel hallhattam egy plagizáló indítékát: a bizonyítani akarást, a nélkülözhetetlenség tudatát, a vágyat az elismertségre.

Az elismertségre való törekvés az ember egyik legalapvet?bb motivációja a cselekvésre. Az ambiciózus újságíró pedig bizonyítani akarja képességeit önmaga, a környezete, a kollégái, a közvélemény el?tt. Aki maga is készít interjúkat híres emberekkel, az jól tudja, ezek a szövegek a legritkább esetben csúsznak úgy az újságba, mint kés a vajba. A legfontosabb alanyok csaknem elérhetetlenek, id?pontokkal hiteget? dölyfös sajtósokkal, titkárokkal kell huzakodni, terjedelmen, megjelenési napon, a szövegben tett utólagos változtatásokon kell alkudozni. Nem mindenki érhet? el mindig még a legjobb kapcsolati hálóval rendelkez? tudósítónak sem.

Návai Anikó nem tudta feldolgozni, hogy Scarlett Johansson sajtósa rendre visszautasította, és elszántságában olyan távoli ágra ugrott az általa amúgy jól belakott szenzációhajhász meseerd?ben, amelyet már nem ért el a karjával. Márpedig az is meglehet, remekül meglennének a magyar lányok, asszonyok egy Scarlett Johansson-interjú nélkül. Ebben a lapban egy hete Baritz Laura domonkos rendi n?vérrel, közgazdásszal jelent meg nemcsak valódi, de érdekes, okos, s?t – ha ez a f? szempont – hasznos interjú. Azt mondja például, amilyen az emberi értékrend, olyan a ráépül? gazdasági rend. A jelek szerint sajnos ez fordítva is igaz lehet.

Sz?cs László - www.magyarnemzet.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló